

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1370-1371/2498

นายประเสริฐ บุณนาโคจท์ นางเฮียง หรือกิมเฮียง หรือสำเนียง บุณนาโคจท์ น.ส.อนงค์ บุณนาโคจท์ นางเฮียง หรือกิมเฮียง หรือสำเนียง บุณนาโคจท์

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 248, ป.พ.พ. มาตรา 1648, ป.พ.พ. มาตรา 1655, ป.พ.พ. มาตรา 1656, ป.พ.พ. มาตรา 1657, ป.พ.พ. มาตรา 1660

ย่อ / หลักกฎหมาย

พินัยกรรมนั้นจะทำได้ก็แต่ตามแบบใดแบบหนึ่ง (มาตรา1655)โดยลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าพยานอย่างน้อย 2 คนพร้อมกัน(มาตรา 1656)โดยทำเป็นเอกสารเขียนเองทั้งฉบับก็ได้(มาตรา 1657) ฯลฯเมื่อปรากฏว่าพินัยกรรมนั้นทำขึ้นโดยเปิดเผยเป็นสามฉบับข้อความตรงกัน มอบให้ ผู้รับพินัยกรรมไว้ 1 ฉบับ ผู้ทำเก็บไว้ 1 ฉบับ การทำมิได้มีการปิดบังอย่างใดเช่นนี้มีใช้เป็น พินัยกรรมทำตามแบบเอกสารลับแม้จะระบุไว้ว่าฉบับหนึ่งให้ฝากอำเภอกับเป็นเอกสารลับนั้น ก็ เป็นการเข้าใจของผู้ทำว่าเอกสารที่ฝากอำเภอนั้น อำเภอย่อมเก็บลับเท่านั้นเอง ผู้ทำมิได้เจตนา ทำเป็นแบบเอกสารลับและเพียงเท่านั้นยังมิทำให้พินัยกรรมนั้นกลายเป็นพินัยกรรมทำตามแบบ เอกสารลับไปไม่

คำพิพากษา

คดีสองสำนวนนี้ ศาลชั้นต้นให้พิจารณาพิพากษารวมกันมาสำนวนแรกนายประเสริฐฟ้องว่าจำเลย บังอาจใช้นามสกุลบุณนาโคจท์โดยจำเลยมิได้มีความสัมพันธ์ทางใด ๆ กับวงศ์สกุลของโจทก์ ขอให้ห้าม จำเลยต่อสู้ว่า จำเลยเป็นภริยาพระพิพัชฌุมิภาค โดยชอบด้วยกฎหมายมาแต่ พ.ศ. 2477 จึงมีสิทธิ ใช้นามสกุลบุณนาโคจท์โดยสมบูรณ์โจทก์ไม่มีสิทธิห้ามสำนวนหลังนางสาวอนงค์ฟ้องกล่าวความ ทำนองเดียวกับคำฟ้องของนายประเสริฐและกล่าวต่อไปเป็นใจความว่าจำเลยไม่ใช่ภริยาที่ ชอบด้วยกฎหมายของพระพิพัชฯ บิดาโจทก์ จำเลยเป็นเพียงคนรับใช้มาได้เสียกับพระพิพัชฯ หลัง ประกาศใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ 5 แล้ว เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2486 พระพิพัชฯ กับจำเลยร่วมกันไปแจ้งความเท็จต่อนายทะเบียนอำเภอพระนครว่า จำเลยเกิด พ.ศ. 2461 และได้ เป็นภริยาพระพิพัชฯ มาก่อน พ.ศ. 2477 ซึ่งไม่เป็นความจริง ความจริงจำเลยเกิด พ.ศ. 2464 พินัยกรรม 3 ฉบับที่พระพิพัชฯ ทำขึ้นเป็นโมฆะเพราะทำผิดแบบตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1660 จึงขอให้ห้ามไม่ให้จำเลยใช้นามสกุล และ ห้ามไม่ให้จำเลยเกี่ยวข้องกับกองมรดกของพระพิพัชฯ กับขอให้พิพากษาว่าทะเบียนฐานะภริยา และพินัยกรรมดังกล่าวเป็นโมฆะจำเลยคงให้การตั้งในสำนวนแรกและต่อสู้ว่า พินัยกรรมของพระ พิพัชฯ หาได้ทำเป็นเอกสารลับไม่ศาลแพ่งฟังว่าจำเลยเกิด พ.ศ. 2464 แต่พระพิพัชฯ แจ้งผิดไป เป็น พ.ศ. 2461 แม้จำเลยจะเกิด พ.ศ. 2464 และจำเลยเป็นภริยาพระพิพัชฯ นั้นจำเลยก็อายุ 14 ปีแล้ว ตามทะเบียนที่พระพิพัชฯ แจ้งไว้นั้นปรากฏชัดว่าจำเลยเป็นภริยาพระพิพัชฯ มาแต่ พ.ศ. 2477 ขณะจดทะเบียนจำเลยก็มีบุตรกับพระพิพัชฯ ถึง 3 คนแล้วฟังสมจำเลยข้ออ้างของโจทก์ฟัง ไม่ได้ ส่วนพินัยกรรมนั้นมีข้อความตรงกันทั้งสามฉบับผู้ทำได้ทำเป็นแบบธรรมดาหาได้มีเจตนาจะ ทำเป็นเอกสารลับไม่ที่นำไปฝากอำเภอก็ฉบับหนึ่งก็เพื่อป้องกันการสูญหายเท่านั้นพิพากษา ยกฟ้องโจทก์ และศาลอุทธรณ์พิพากษายืนโจทก์ทั้งสองฎีกาศาลฎีกาจึงฟังว่าจำเลยเป็นภริยา

พระพิพัฯ โดยชอบด้วยกฎหมายและมีสิทธิใช้นามสกุล ส่วนพินัยกรรมนั้นได้ความว่าพระพิพัฯ ได้ทำขึ้นโดยเปิดเผย ทำเป็นสามฉบับข้อความตรงกัน มอบให้ผู้รับพินัยกรรมไว้ฉบับหนึ่ง ตนเองเก็บไว้ฉบับหนึ่ง และได้มีการปิดบังการทำพินัยกรรมรายนี้แต่อย่างใด ไม่มีเหตุอย่างใดที่จะกล่าวว่าพระพิพัฯ เจตนาทำเป็นแบบเอกสารลับ ที่ระบุไว้ว่าฉบับหนึ่งให้ฝากอำเภอกับเป็นเอกสารลับนั้นก็โดยเข้าใจว่าเอกสารที่ฝากอำเภอกับอำเภอย่อมเก็บลับเท่านั้น มิได้เจตนาทำเป็นแบบเอกสารลับทั้งพินัยกรรมอีก 2 ฉบับก็ยังเปิดเผยอยู่ก็ยิ่งทำให้เห็นเจตนาของผู้ทำได้ชัดยิ่งขึ้น

พิพากษายืน

องค์คณะ

มนูกิจวิมลอรธ · ดุลยพากย์สุวัฒน์ · ดุลยทัศน์ชนานัติ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1370-1371/2498>